

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/60/2017
Identifikačné číslo spisu: 8114010013
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8114010013.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obvineného Z. H. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v súbehu so zločinom týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 41T/2/2014, na neverejnom zasadnutí dňa 27. februára 2018 v Bratislave, o dovolaní obvineného Z. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. januára 2016, sp. zn. 4To/33/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Z. H. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo 17. decembra 2014, sp. zn. 41T/2/2014, bol obvinený Z. H. uznaný vinným pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v súbehu so zločinom týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

v období najmenej od mesiaca september 1999 do 08. augusta 2013 v obci W. XXX, okr. C., počas vzájomného spolužitia fyzicky, ale najmä psychicky, týral svoju manželku J. H., nar. XX. N. XXXX, ako aj svoje dcéry I. H., nar. XX. I. XXXX, H. H., nar. XX. I. XXXX, Z. H., nar. XX. N. XXXX a S. H., nar. XX. N. XXXX a to tak, že najmä pod vplyvom alkoholu im vulgárne nadával, najmenej jedenkrát manželku fyzicky napadol tak, že ju udrel päťou do tváre, správval sa k nej pohrdavo, neúctivo a ponižoval ju aj v prítomnosti ich detí, hrubým spôsobom, a to aj násillím si od nej vyžadoval sex s odôvodnením, že je jeho manželka a musí sa mu podvoliť, čo vyvrcholilo niekedy v roku 2006, keď pod vplyvom alkoholu prišiel okolo polnoci domov a požadoval od manželky pohlavný styk a keď sa nedokázal počas styku ukojiť, začal byť k manželke agresívny, násillným spôsobom ju prehadzovať na

posteli zo strany na stranu, masturbovať pri posteli, pričom využívajúc jeho chvíľkovú nepozornosť vybehla zo spálne na dvor, následne vyšiel jej manžel celý nahý na balkón, kde chvíľu masturboval, neskôr niekedy v roku 2006 až 2007 si opätovne od manželky pod vplyvom alkoholu vulgárnym spôsobom v spálni vynucoval sex, opäť v nočnej dobe tým spôsobom, že ju ležiacu na boku priláhol, jednou rukou ju celou silou tlačil za plece k posteli, svojimi nohami jej fixoval obidve nohy a prstami jej bolestivo vnikal do pošvy, avšak nekričala, aby nezobudila deti, čo trvalo asi hodinu a hoci krvácala z pošvy, lekárske ošetrenie nevyhľadala, avšak niekoľko dní pociťovala silnú bolesť v oblasti hrudníka v dôsledku násilného pritlačania k posteli, následne od roku 2008 odkedy s ním odmietla mať pohlavný styk sa viackrát stalo, že pri nej v spálni masturboval aj niekoľko krát za noc, pričom ona z obavy pred jeho správaním ušla zo spálne a asi mesiac sa v noci v spálni zamykala, vyhrážal sa jej zabitím, ako aj zabitím ich dcér, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti, citovo ju vydieral vyhrážkami, že spácha samovraždu, viackrát sa stalo, že v nočnej dobe manželke a dcéram odopieral spánok a oddych tým, že úmyselne púšťal nahlas televízor a v kuchyni búchal hrncami s tým, že keď nemôže spať on, nebudú spať ani ony, niekoľkokrát bol pristihnutý ako cez kľúčovú dierku dverí kúpeľne sleduje dcéry počas kúpania, najmenej dvakrát sa rodine vyhrážal zabitím, v dôsledku čoho privolali zo strachu o svoj život a zdravie policajnú hliadku, v presne nezistený deň v roku 2011, keď od neho dcéra S. pýtala peniaze na zmrzlinu, začal na ňu kričať, pričom ju v kuchyni chytil celou silou za zápästia oboch rúk a tlačil ju pred sebou cez chodbu smerom do spálne, kde spala matka, pričom dcéra kričala o pomoc a keď ju otec začal rukami chytať za krk z celej sily ho odtlačala a zo strachu sa pomočila, v presne nezistený deň začiatkom roku 2012 zatlačil dcéru I. v kuchyni do kúta pri špajzi, odkiaľ nemohla utiecť, vybral svoj stoporený penis a začal pred ňou masturbovať, pričom jej hovoril, že ho má chytiť, na čo ho drgla a utekala preč - kde takýmto konaním najmenej v troch prípadoch spôsobil manželke drobné poranenia, s ktorými nebola na lekárskom ošetrení a vyvolával u manželky a detí strach a stres, v dôsledku čoho dcéra Z. dlhodobo užíva liek Lexaurin a dcéra S. po napadnutí otcom z dôvodu depresívnych tendencií vyhľadala odbornú pomoc a u dcér I. a H. došlo v čase, keď ešte boli školopovinné, k výchovným problémom a zhoršeniu školského prospechu a J. H. opakovane musela vyhľadať odbornú psychologickú a sexuologickú pomoc.

Za to ho Okresný súd Prešov odsúdil podľa § 200 ods. 2 Tr. zák. a § 38 ods. 2 Tr. zák., pri rovnosti poľahčujúcich okolností § 36 písm. j) Tr. zák. oproti prítiažujúcej povinnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obvineného pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., § 74 ods. 1 Tr. zák. uložil obvinenému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Odvolanie podané obvineným proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Prešov, Krajský súd v Prešove podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie, ktoré čiastočne odôvodnil aj sám.

Ako právne dôvody dovolania v podanom dovolaní označil obvinený dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por., ktoré zdôvodnil nižšie uvádzanými skutočnosťami.

Obvinený v podanom dovolaní uviedol, že súd nevykonan ani jeden ním navrhnutý dôkaz na jeho obranu, čím porušil § 2 ods. 10 Tr. por. ako aj jeho právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru. Podľa jeho názoru súd odmietnutie vykonania obvineným navrhnutých dôkazov neodôvodnil. Obvinený videl porušenie jeho práva na obhajobu už v prípravnom konaní, kedy mu vyšetrovateľ neumožnil postup podľa § 213 ods. 1 Tr. por. (uznesenie 1Tpo/1/2014 Krajského súdu v Žiline zo 14. januára 2014).

Obvinený v podanom dovolaní zdôraznil, že vykonaným dokazovaním žiadnym spôsobom nebolo

preukázané, aby mal úmysel, a to či už priamy alebo nepriamy, spôsobiť výsledok predpokladaný skutkovou podstatou trestných činov sexuálneho násillia a týrania blízkej a zverenej osoby.

Obvineného údajné útoky voči poškodeným neboli riadne preukázané. Uvádza, že výpoveďou čo i len jedného zo svedkov vypočutých v prípravnom konaní či na hlavnom pojednávaní neboli podopreté tvrdenia poškodených. Okrem tvrdení poškodených neboli vykonané žiadne dôkazy, ktoré by čo i len nepriamo potvrdzovali závery súdu o jeho vine a to, či už vo forme zdravotných správ znaleckých posudkov či listinných dôkazov. Neboli zistené následky na zdravotnom stave, či zranenia. Neexistujú žiadne oficiálne záznamy o napádaní poškodenej.

Z uvedeného je podľa obvineného zrejmé, že ako prvostupňový tak aj druhostupňový súd svojimi rozhodnutiami porušili jeden z princípov prezumpcie nevinu, presnejšie jednu z jeho imanentných súčastí, t. j. princíp „in dubio pro reo.“

V kontexte konkrétnych okolností trestných činov, ktorých sa mal podľa súdov dopustiť, t. j. jeho trestná činnosť trvala po dobu 14-tich rokov, nie je možné podľa obvineného absenciu iných reálnych dôkazov ako výpovedí poškodených, „odbit“ odkazom, že trestná činnosť domáceho násillia sa odohráva za „zatvorenými dverami.“

Z uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd svojím rozsudkom vyslovil porušenie zákona a zrušil rozhodnutie v celom rozsahu a prikázal aby vec bola znova prerokovaná a rozhodnutá.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol zamietnuť dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. por., prípadne dovolanie odmietnuť podľa § 382 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko má za to, že obe štádia trestného konania prebehli v súlade so zákonom, preto nemá pochybnosti o správnosti a zákonnosti konečného rozhodnutia v tejto veci.

K podanému dovolaniu sa vyjadrili aj poškodené, ktoré zhodne navrhli dovolanie odmietnuť v celom rozsahu, nakoľko rozhodnutia v predmetnej trestnej veci považujú za zákonné a ďalšie konanie vo veci za zbytočné zaťažovanie súdov, ako aj za psychické zaťažovanie poškodených osôb.

Obvinený k vyjadreniu prokurátora uviedol, že nesúhlasí so zamietavým postojom prokurátora k dovolaniu a po zhrnutí dôkazov poukázal na to, že je dostatok dôvodov na dovolanie a obnovu súdneho procesu.

Pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným Z. H. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietať zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Tr. por.. Obvinený svoje dovolanie založil na naplnení dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že dňa 17. mája 2016 podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie, o ktorom Najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 3Tdo 56/2016 zo 14. septembra 2016, ktorým podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Obvinený v druhom podanom odvolaní namieta odmietnutie nevykonania ním navrhnutých dôkazov súdom, neodôvodnenie takéhoto odmietnutia, nepreukázanie úmyslu spáchať trestný čin, ktorý je mu kladený za vinu (§ 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por.). Týmito námietkami obvineného sa už podrobne zaoberal Najvyšší súd vo vyššie uvedenom uznesení, preto Najvyšší súd pri rozhodovaní o aktuálnom dovolaní na odôvodnenie tohto uznesenia len odkazuje.

K námietke obvineného, že už v prípravnom konaní bolo porušené jeho právo na obhajobu, keď mu vyšetrovateľ neumožnil postup podľa § 213 ods. 1 Tr. por., poukazuje Najvyšší súd na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., a teda, keďže ide o okolnosť, ktorá bola obvinenému známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, preto sa uvedenou námietkou dovolací súd nezaoberal. Pre úplnosť však uvádza, že obhajca obvineného bol v prípravnom konaní upovedomený o vykonávaných výsluchoch poškodených, čo vyplýva z č.l. 46 spisu.

Obvineným namietaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. je naplnený, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže Najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, Najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015).

V posudzovanom prípade však obvinený nenamietal zákonnosť vykonania niektorého z dôkazov, ale len spôsob ich hodnotenia prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom, čo nemožno úspešne uplatňovať v rámci tohto dovolacieho dôvodu. Na základe uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. naplnený nebol.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Nakoľko v podstatnej časti dovolania skutočnosti v ňom namietané smerovali proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštalácie, nedošlo k naplneniu obvineným uvádzaných dovolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c.), g) a i) Tr. por., a preto Najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.